

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่	
ผู้เขียน	นายวชิรณัฐ พัฒชนะนะ	
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.จุฑาทิพย์ เฉลิมผล รองศาสตราจารย์ ดร.รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์ อาจารย์ ดร.อรวรรณ นัตรสีรุ่ง	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ และ(3) เพื่อศึกษาความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆของหมอดินอาสาในการส่งเสริมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ หมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 135 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตามใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของหมอดินอาสาพบว่า หมอดินอาสาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 51 - 60 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางสังคมเป็นอาสาพัฒนาปศุสัตว์ถือครองพื้นที่ 1-10 ไร่ มีอาชีพค้าขายเป็นอาชีพหลัก และอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมมีรายได้จากภาคเกษตรอยู่

ระหว่าง 30,000 - 50,000 บาท มีรายได้นอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 20,000 บาท หมอคนอาสาผู้มี
หนี้สินจะกู้ยืมมาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ มียานพาหนะเป็นจักรยานยนต์ และ
ระยะเวลาปฏิบัติงานของหมอคนอาสาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมาแล้ว 11-15 ปี

หมอคนอาสาที่มีความคิดเห็นต่อระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ด้านปัจจัยสนับสนุนในการปฏิบัติงานของหมอคนอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้
ศึกษาแบ่งเป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยค่าจ้าง และปัจจัยจิตใจ ผลการศึกษาพบว่า ทั้งปัจจัยค่าจ้างและปัจจัยจูง
ใจ มีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมของหมอคนอาสาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อดูในประเด็น
ย่อยของแต่ละปัจจัย พบว่า ส่วนของปัจจัยค่าจ้าง หมอคนอาสาเห็นด้วยอย่างยิ่งใน 2 ประเด็น คือ การ
บังคับบัญชา และสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงานและหมอคนอาสาที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็น
ด้วย 2 ประเด็น คือ นโยบายและการบริหาร และสภาพการทำงาน ส่วนของปัจจัยจูงใจ หมอคนอาสา
มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ปัจจัย คือ ความสำเร็จในงานที่ทำ การได้รับการยอมรับ
นับถือ และความก้าวหน้าในงาน และหมอคนอาสาเห็นด้วย 2 ปัจจัยคือ ลักษณะของงานที่ทำและความ
รับผิดชอบ

ส่วนความพึงพอใจในงาน พบว่า หมอคนอาสาที่มีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก ด้าน
ความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ในการปฏิบัติงาน พบว่า หมอคนอาสาที่มีความ
ต้องการโดยรวมที่ระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอคนอาสาประจำตำบลในจังหวัด
เชียงใหม่ ในบรรดาปัจจัยทั้ง 11 ปัจจัยมีปัจจัยจำนวน 4 ปัจจัย ที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของหมอคนอาสาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน
ความก้าวหน้าในชีวิต และความพึงพอใจในงานของหมอคนอาสา และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 คือ ความสำเร็จในงาน

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการสร้างขวัญกำลังใจหรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของหมอคนอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนให้หมอคนอาสา
ในลักษณะเดียวกับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม) มีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาหรือดูงานในพื้นที่ที่
ประสบความสำเร็จ มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของหมอคนอาสาและการ
สนับสนุนให้หมอคนอาสาเข้าร่วม โครงการปลูกหญ้าแฝกและจำหน่ายสินค้าให้กับสถานีพัฒนาที่ดินเพื่อ
เป็นการสร้างรายได้เพิ่มเติมให้หมอคนอาสาอีกทางหนึ่งเป็นต้น

Independent Study Title	Factors Affecting Moral Support in Task Performance of Sub-district Volunteer Soil Technicians in Chiang Mai Province	
Author	Mr. Watanyoo Patcha-na	
Degree	Master of Science (Agricultural Extension)	
Advisory Committee	Lect. Dr. Juthathip Chalermphol	Advisor
	Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck	Co-advisor
	Lect. Dr. Arawan Shutsrirung	Co-advisor

Abstract

This research of the factors affecting moral support in task performance of sub-district volunteer soil technicians in Chiang Mai Province aims to (1) to study the performance of morale of sub-district volunteer soil technicians in Chiang Mai Province (2) to study the factors that affect morale of sub-district volunteer soil technicians in Chiang Mai province to improve motivation. (3) to study supporting from various sectors to promote the morale of sub-district volunteer soil technicians in community.

The population in this study is 135 sub-district volunteer soil technicians in Chiang Mai province. Data was analyzed by using percentage, mean, standard deviation, maximum and minimum. The hypothesis was tested by analyzing relationship between several independent variables and dependent variable with multiple regression analysis.

The socioeconomic study found that most farmers were male within the age-range of 51 to 60 years, and had finished education at the primary level. Most of the farmers were married and worked as sub-district volunteer livestock. They had 1-10 rai of farm area. Most of them were merchant and had income between 30,000 - 50,000 baht from farming and less than 20,000 baht from non-agricultural job. Farmers who were in debt took on loan from Bank of Agriculture. They had work experience of sub-district volunteer soil technicians more than 11-15 years.

Sub-district volunteer soil technicians expressed their opinion on moral support in task performance of sub-district volunteer soil technicians in Chiang Mai province at high level. From this study, factors affecting moral support in task performance were divided into 2 main points: supporting factor and motivating factor. For supporting factor, there were 2 issues that sub-district volunteer soil technicians were strongly agree; command and relationships with colleagues. For motivating factor, there were 3 issues that sub-district volunteer soil technicians were strongly agree; success in work, to be respected and work in progress.

The job satisfactions of sub-district volunteer soil technicians were high. They needed more operation support from agencies.

According to factors affecting moral support in task performance of sub-district soil technician volunteers in Chiang Mai province regarding to all 11 factors, the statistically significance was found in 4 factors. In terms of relationship between colleagues, life progression, and work satisfaction were significantly at 0.01 level while work achievement was significantly at 0.05 level.

Suggestions to increase moral support or satisfaction in task performance of sub-district soil technician volunteers were providing of monthly compensation, study tour or excursions and attend Vetiver planting project to resale to the Soil Development Office for more income.